

ДЕЧЈЕ ЗВУСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

2

2018/2019

Јелена Ђокић, III, ОШ „Сћанислав Сремчевић”

Николина Луковић, V, ОШ „Сћанислав Сремчевић”

ОВДЕ СЕ ДЕЦА ПИТАЈУ ЗА СВЕ

Овде се деца питају за све.

Зато смо и после педесет година од настанка опет у обновљеној љубави.

Зато смо другари са истим тајнама, тугама и радостима. Све језике разумемо и преводимо на језик детињства.

Овде се деца питају за све.

Зато смо љубави одредили почасно место: љубави према књизи, љубави према учењу, љубави према школи, љубави према другарицама и друговима, љубави према родитељима и бакама и декама, љубави према оном сјајном оку што у нама изазива устрепталост срца.

Прогнали смо мржњу, насиље, егоизам. Боримо се против рата, против глади, против глупости, против нуклеаризма, против тероризма.

Зато су нам истина и искреност као осмех на лицу.

Овде се деца питају за све.

Овде је на цени лепота исплетена у стиху, изливена у слици и цртежу.

Овде су деца деце чији су родитељи почели у Дечјим искрама.

Зато нам се придружите. Оставите успомену својој деци.

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

Година LIII • Нова серија
Број 2 • Октобар 2018. Крагујевац

Сазвежђе Дечјих искри

ДРАГАН ЛУКИЋ

(1928-2006)

Драган Лукић је био познати дечји песник. Његове песме красиле су букваре и читанке бројних генерација ученика после Другог светског рата. Школске 1985/86. године у издању *Дечјих искри*, односно ондашње издавачке куће *Светлост*, у библиотеци *Сазвежђе Дечјих искри* објављена је збирка његових песама за децу „Концерт за два клавира и солитер”. На крају те књиге он пише о себи:

„Рођен сам у Београду 1928. године. Отац ми је био графички радник, штампао је књиге. Мајка, домаћица, умела је лепо да прича. Основну школу сам завршио код учитеља, који је јако волео своје ђаке и књиге. Школа се звала „Војислав Илић”. Имао сам много другарица и другова с којима сам се увек много и лепо играо. Касније смо одрасли, растурили се по свету, али ја сам их поново све окупио – у своје књиге. Као студент књижевности у Београду почео сам да пишем мале приче за малу

децу и причама пунио свој џеп. Кад се џеп напунио причама преселио сам их у књигу „Из једног џепа”. Писао сам и песме, и кад их је било подоста, ставио сам их у књигу „Како се коме чини”. У Београду сам заволео тролејбусе. Возио сам се тролејбусима, писао о њима и пустио у саобраћај „Мој тролејбус”... Затим су се рађале нове књиге песама, прича и романа.”

Драган Лукић је објавио више од стотину књига, а ми из збирке „Концерт за клавир и два солитера” објављујемо две песме.

КВАРИШ НОТА

Свуд се мота
једна нота,
квариш нота.

Код лествице
или скале,
прави шале
ова нота,
квариш нота.

Свуд се мота
једна нота,
квариш нота.

Мрси прсте
у чворове,
па помеша
све тонове
и саплиће
прсте, дирке,
па, ето, нам
квариш свирке.

ЧУДНО ВОЗИЛО

Од станице до станице
окачене висе жице,
па тролејбус, у свом кругу,
у ваздуху има пругу.
Ход му није „по мукама”,
мада иде на рукама,
ал и ноге много вреде
кад се с горњим упореде.
Зато кажу људи многи:
-Тролејбус је руконоги.

БИОГРАФИЈА УЧИТЕЉА

Многи просветни радници, посебно наставници разредне наставе и професори језика, уз редован посао у настави, који подразумева и тумачења дела познатих писаца, и сами су се латили пера остављајући за собом занимљива и вредна литерарна и публицистичка остварења.

Том обрасцу припада и Горан Јоксимовић, начелник Школске управе у Крагујевцу.

Горан Јоксимовић рођен је 1959. године у Страгарима. По занимању је учитељ. До сада је објавио две збирке песама за децу, „Учитељ у кратким панталонама” (Јефимија, Крагујевац, 1996) и „Одакле долази љубав” (Витез, Београд, 2016. године), као и збирку песама за одрасле „Ка теби” (Кораци, Крагујевац, 2016. године). Песме за децу су му објављиване у више дечјих часописа и антологија песама за децу.

Своју оданост учитељском позиву преточио је у донекле аутобиографску песму „Биографија учитеља”, којом уз песму „Тактика” представљамо овог писца – просветног радника.

ТАКТИКА

Пољупце јој шаљем,
засипам је цвећем,
очекујем „Хоћу!”,
она каже „Нећем!”

Принцезом је зовем,
на престо је мећем,
у злато је кујем,
она каже „Нећем!”

Измишљам јој чуда,
свашта јој блебећем,
подмећем јој образ,
она каже „Нећем!”

Данима је чекам,
у таквој је фази,
када каже „Нећем!”
то се само мази...

БИОГРАФИЈА УЧИТЕЉА

Ја сам рођен у школи,
у знаку првих писаних слова,
и живот мој и даље тече
под пирамидом школског крова.

Ја живим само у школи,
на том броју је моја казалька стала.
А кад сам пред школском таблом,
ја стојим испред ђачког огледала.

И сваки дан се рађам у школи,
под сликом школског свеца,
где у вртлогу гласног смеха,
животу уче ме деца.

понедељак	уторак	среда	четвртак	петак	субота	недеља
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ПОЛАЗАК У ШКОЛУ

Полазак у школу,
 Ранчеви на раме,
 Хајде, сви ђаци,
 На ноге лагане.

Полазак у школу,
 Нове свеске шарене,
 И шарене књиге нове
 За марљиве ђаке малене!

Полазак у школу,
 Спремни смо за учење,
 За нови разред спремни смо,
 Јер то није мучење.

Полазак у школу,
 Да стичемо нова знања,
 А за нас су нова знања
 Наша будућа велика имања.

*Данило Ивановић, IV-4
 ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”*

ВРЕМЕ ЗА МАШТОВИТЕ СНЕ

Док се муња с громом бори,
Песма ветрова се снажно ори.

Хор им бакарно
Лишће чини,
То јест онима што још
Снажно стоје на висини.

А по палим борцима
Императора северца,
Сада газе
И шушкају деца.

Иако је то шушкање бајно,
Нажалост, оно није трајно.
Киша на земљу
Крочи тријумфално.
Док је бој у пуном јеку,
Ветрови љути образе секу.

Деца се на све стране разбеже,
Плаши их ово јутро свеже.

ЈЕСЕН

Суво лишће што опада са грана
Наговештава да стиже јесен рана.
Досадна киша не престаје да

пљушти,

Грми, сева, по асфалту љушти.

Ниве су за бербу спремне,
Ал` би човек још мало да дремне.
Маме и баке зимницу спремају,
Деца уче, од књиге се не одвајају.

Зреле дуње, грожђе и јабуке
Маме све пролазнике.
Мали меда једе крушке сам;
Још мало ће у зимски сан.

*Јелена Радојковић, V-1
ОШ „Драгиша Луковић Шијанац“*

Не слушају баку, коју пре
Кише увек леђа боле,
Па морају мокри
Да иду до школе.

Макар им глад није мука,
У комшијином дворишту
Има једна
Разграната јабука.

Ко са њом није победио глад,
Не брине ни мало,
Јер стари деда Јован,
Има један виноград.

И док дека Јован
У миру кукуруз круни,
Из винограда нестају
Сочни, бисери црни.

Док нам јесен покреће
Маштовите сне,
Неко је воли,
А неко ипак не.

*Анђелина Николић, VII-1
ОШ „Драгиша Луковић Шијанац“*

СЕЋАЊЕ НА ЛЕТО

На градским базенима
Уживали смо у скоковима,
И у плаву, бистру водицу
Бацали смо скочицу.
Кад у Грчку одемо на плажицу
И угледамо рачицу
Како нам се смеши,
Проблем се одмах реши.
Уживамо на шареној плажи,
Хајде, и ти с нама сладолед смажи.

*Лука Заїрађанин, IV-1
ОШ „Радоје Домановић“*

ДОСТА СУ СВЕТУ ЈЕДНЕ ШУМАРИЦЕ

Спомен-парк „Крагујевачки октобар” у Крагујевцу

р а с п и с у ј е
литерарни и ликовни

К О Н К У Р С

за ученике основних и средњих школа Србије и окружења на тему

„Кажу да ограсишем, а ја се осећам као дејше.”

Ђорђе Милосављевић

Облик литерарне и ликовне теме по слободном избору.

Жири за литерарне и ликовне радове доделиће девет новчаних награда: прву, другу и трећу за ученике основних школа од 1. до 4. разреда, прву, другу и трећу за ученике основних школа од 5. до 8. разреда и прву, другу и трећу за ученике средњих школа. Том приликом биће изабрана и школа са највећим бројем квалитетних радова и њој ће бити организована изложба у Музеју „21. октобар” 14. децембра 2018. године.

Награде:

12.000 динара

10.000 динара

8.000 динара

Награде ученицима биће уручене на уметничкој манифестацији „Доста су свету једне Шумарице”, 23. новембра 2018. године у Музеју „21. октобар” у Крагујевцу.

Ликовне радове слати поштом на адресу:

Спомен-парк „Крагујевачки октобар” (за конкурс)

34000 Крагујевац

Кружни пут Десанкин венац бб

Литерарне радове, не дуже од 3500 карактера, Times New Roman 12, слати на e-mail: biblioteka@spomenpark.rs и kustos.pedagog@spomenpark.rs

Сви радови морају бити потписани пуним именом, презименом и разредом ученика, затим називом, адресом, телефоном школе и именом и презименом предметног наставника и достављени до 1. новембра 2018. године.

Контакт телефон 034/335-607
e-mail: biblioteka@spomenpark.rs
www.spomenpark.rs

Поводом овојгодишњеј конкурса „Доста су светиу једне Шумарице”, у знак сећања на жртве Крајујевачкој октобра, посебно ојеваних у чишанкама, и у сусрећ Великом школском часу и њејовом овојгодишњем обележавању, објављујемо најрађене радове са прошлогјодишњеј конкурса. Ови радови сведоче и о снажном антирајном расјоложењу код најмлађих.

Да се не понови исти грех

Ја гласам за љубав, мир и смех.
Да се не понови исти грех!
Нек нашим небом не лети страх
И мржња нестане као прах.

Гласам за радост, игру и спокој!
Када нас стегне, као оков,
Сећање на лице зла,
Наша ће љубав отерати тугу,
На небу створити дивну дугу.

Знам за другаре, велике и мале,
Којима је зло сломило крила!
Замишљај њихова лица мила
Као звезде које су једном пале.

За њих сада певам, њима се дивим!
Молим за љубав, мир и смех!
Призивам радост, призивам сунце!
Да се не понови исти грех!

Милена Менчанин, III-4

ОШ „Досићеј Обрадовић”, Смедерево

Прва најрада за узрасћ од I до IV разреда

Питања злом војнику

Питам те, зли војниче,
Да, баш тебе!
Који си тог октобра
Гледао право у очи
Престрављеном дечаку.
Да ли ти је задрхтала рука?
Да ли си помислио
Да немаш право да зауставиш време,
Заклониш сунце младости?
Како си се усудио
Да изазовеш мрак у лепим, плавим
очима
Жељних радости живота?
И... питам се:
„Да ли си, после тога, могао да се
радујеш животу?
Да ли си, после тога, могао мирно да
живиш?”

Нашалија Петровић, III-2

ОШ „Димитрије Тодоровић Кајлар”,

Књажевац

Трећа најрада за узрасћ од I до IV разреда

Молба

Свет чини
Шумор воде, шапат ветра.
Мирис младе јагорчевине
И жуте дуње.
Залазак сунца у шуми,
Цвркут птица у предвечерје.

А неки ђаци,
Једног октобра,
Постали су песма у Читанци,
Рукопис смрти,
Споменик на пропланку.

И зато,
Доста су свету једне Шумарице!

Уништите пушке и бајонете
Моли вас свако дете!

Анастасија Стјаникић, IV-3

ОШ „Вук Караџић”, Кладово

*Друћа најрада за узрасћ од I до IV
разреда*

Црне мараме

Октобар 1941. Јесен. Небо, као и сваког октобра. Час лепо, час намргођено. У ваздуху се осети дах јесени, а са тим ветром стигли су и јахачи апокалипсе. И донели неизвесност, страх, сузе, смрт. Рат.

Мајка ме је сабила у ћошак наше собице, избеумљеног лица, дрхтавих руку и без гласа. Сву мушку чељад Немци су повели као на добротворни рад, на акцију, али у конопцима и на нишану њихових пушака.

Ту су Марко, Никола, Јован, Илија, сви моји другови из петог разреда, комшија Милан, стари чика Мирко, од страха сам заборавила сва њихова имена. Мајка по дворишту хода тамо-амо, као кокош. Лелек из града слива се и леди срце.

Пожелела сам да отрчим до мојих другара, да будем са њима, па куд пукло да пукло. На крају дворишта налази се стог сена. Дотрчала сам и увукла се у њега. Нису ме болеле суве петељке траве, није ми сметао загушљив ваздух у стогу. Претворила сам се у око и ухо. Срце ми као у зеца, одаће ме колико лупа. Колона пролази ту близу мене. Чујем гласове, плач, дозивање. Дозивање са једне и друге стране. Жене, изгубљене, трче око масе, а Немци их гурају, вичу, ударају. А оне збуњене пружају заборављене капе, као да само то недостаје на главама тих паћеника. Ено, и професоров шешир је на земљи. Газе га.

Почињем да дрхтим. Грло ме стеже. Ту су мој тата, ујко, стрику, рођак Пајо, хоћу да их викнем, да знају да сам са њима. Али гласа нема. Само мимика.

Конопац, који им је обмотан око руку, ограничава им кретање, неке обара, газе једни друге уз избеумљен израз извињења. Неки чудан хук се чује са те стране. Понеку реч могу да уловим. Охрабрују једни друге: „Биће све у реду, полако, не бојте се!”

Ту близу мене, стари чика Јаков, Циганин, и његов унук. Чика Јаков на штакама. Посрће, а онај мали несрећник му помаже да устане, чујем како га пита: „Деко, шта је то смрт? Је ли боли?”, а дека самим животом исцрпљен, пружа дрхтаву руку ка његовој глави: „Не, дете. Смрт је само тренутак. Чекање боли!”

И онда рафали као одговор на његово чекање. Настаје комешање, покушај бега, дозивање, псовање, а тела падају као снопље на житним пољима. И онда мрак. Не знам ништа, не чујем ништа. Изгубила сам свест.

Пробудили су ме ударци мајчних руку по образу. Њене сузе, црна марама, дрхтаве руке са чашом воде узбурканом као замишљено море, вратило ме у стварност.

Нека мукла тишина, погледи који све казују. Видим моју мајку са црном марамом у рукама, осетим њен дрхтав додир док ми је везује. За тату, бату, ујку, стрику, Марка, чика Јову...

Сузе ми клизе низ лице. Видим себе како идем кроз мртво поље и берем заостале цветиће за сећање на све њих.

*Ташјана Башшовановић, VII - 1
ОШ „Рајак Павићевић”, Бајина Башња
Прва наџрада за узраст од V до VIII
разреда*

Оружје мира

Моја мама и мој тата
Обоје су против рата.
Учила ме чак и бака:
Рат је игра зла, опака,
Игра страха, игра мрака,
Пуна бола и охоло.

Много је лепше летети,
Видети сунце, желети,
Срећу донети, волети,
Љубав у оку понети.

Моја сека и мој бата
Песме пишу против рата.
Да не гину људи, деца
Они моле Бога, свеца
Да се лице зла не смеши,
Да се злотвор злобе реши.

Много је лепше певати,
У миру жеље сневати,
Песме писати, читати,
Искрено људе волети.

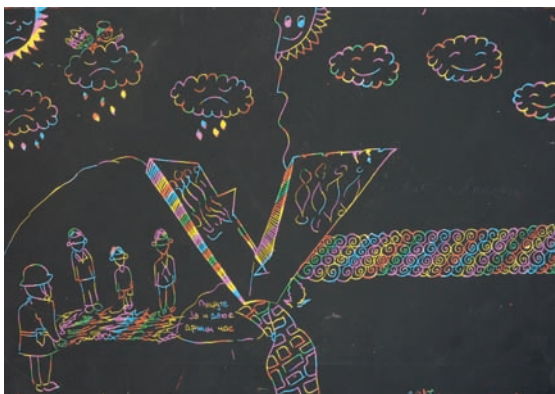
Сваки човек, свако дете,
Свако биће са планете,
Дозволити никад не сме
Да престану птица песме,
Да се десе Шумарице,
Да се смеши злобе лице.

Моја су оружја мира
Риме и песме клавира.
Армија нота и слова
Спасава свет од ратова.

Урош Тирнанић, VII-1
ОШ „Рашко Мишировић”, Нови
Београд
Трећа најада за узраст
од V до VIII разреда

Јелисавета Марковић, IV-5,
ОШ „Рагоје Домановић”, Крајујевац
Прва најада за узраст од I до IV разреда

Анастасија Ђорђевић, IV-4
ОШ „Светиозар Марковић”, Лайово
Друа најада за узраст од I до IV разреда

Марија Сивановић, III
ОШ „Милић Ракић Мирко”, Прокуље
Трећа најада за узраст од I до IV разреда

Тужан дан

„Мама! Маамаааа!”, дозивам мајку долазећи кући из школе.

Не одазива се. Необично ми је што је нема. Обично је ту. С осмехом ме дочекује. Раширених руку, љуби ме у потиљак и преузима претешки ранац.

Улазим у кућу, ногу пред ногу, вукући ранац по поду за собом. Провирујем у собу. Све је на свом месту. Тишина у сваком кутку. Само померање завесе на прозорима наговештава постојање живота у кући.

Одједном се преледих.

„Мама!”, једва изустих.

Седи непомично, усана белих, у углу, на кревету, испод полице са књи-гама. Поглед јој одлутао негде у даљину, туп, безизражајан. Рамена повила, кожа побледела, а једна суза клизи низ уморно лице. Коса црна, сплетена у уредну кики пала јој преко рамена, а један непослушни прамен дотиче јој врх носа. Плаве очи – тужне.

Седох полако поред ње. Нежно пребацах руку преко њених спуштених рамена. Загледах јој се у лице. Сетих се: и рата, и куће у пожару, колоне избеглица, мусаве деце која гласно плачу, уплашених жена сузних лица, забри-нутих стараца, прашине, ветра, крви... нестанка, недоласка, зла...

Мами је тада нестао брат. Нестало јој много пријатеља. Убијено, запаљено, стрељано, одведено...

Тужна је увек на тај дан.

Покушавам да је утешим. Увек сам покушавао да је утешим. Као мали, обично сам јој певао, доносио јој играчке, гурао их у крило, како бих јој скре-нуо пажњу.

У моменту одлучих. Више нисам мали. Нећу дозволити да ми се то зло победоносно насмеши у лице. Не дам!

Нагло подижем руку, јер желим да то зло нестане, да се распрши као ба-лон од сапунице и нестане у ваздуху. Да одлети у неповрат.

Живот је леп. Добро увек побеђује. Зло умире. Зато ћу: потрчати, полити цвеће, нахранити птице, прошетати пса, читати књигу, сликати, певати, учи-ти, радовати се, насмејати мајку...

„Мама, ја сам твој витез!”, прошапутах, гледајући је право у очи.

Зачудо, подиже главу, усправи се и насмеја. Образи лагано почеше да јој румене, плаве очи заискрише. Широко се насмеја, устаде, снажно ме загрли и тихо прозбори:

„Ти си мој јунак! Мој понос!”

Срећан што сам успео, срца усплахиреног, као да ће искочити из груди, спустих главу мајци на раме и скривајући сузе, јер ја сам јунак, прошапутах:

„Не смемо дозволити да нам се насмеши лице зла. Никад!”

Немања Бабић, VI-6

ОШ „9. октобар”, Прокуље

Друџа наџрага за узрасиј ог V до VIII разреда

Лана Здравковић, VIII
ОШ „Бранко Радичевић”, Бујановац
Прва наџрада за узраси од V до VIII разреда

Андреа Радаковић, VII
Ликовна радионица „Конџура”, Младеновац
Друџа наџрада за узраси од V до VIII разреда

Теодора Раичевић, VIII
ОШ „Драџомир Трајковић”, Жбевац
Трећа наџрада за узраси од V до VIII разреда

МОЈЕ ПРАВО ДА ЖИВИМ СРЕЋНО И ЗДРАВО

Свако дете има право
да живи срећно и здраво.

Без обзира какви били,
и какве тајне и личне ствари крили.

Ако дете има проблеме у животу,
треба му пружити
пријатељство, нежност и доброту.

Срећан живот је живот без проблема,
у дејчим мислима када нема дилема.

Нина Куч, IV

ОШ „Милушин и Драиња Тодоровић”, Илићево

ШКОЛА

Ту се уче прва слова,
ту се стичу другарства нова.
Најбоље другарице упознале су се тако,
у школској клупи,
то зна свако.

У клупама пар до пара,
па се на часу мало разговара.

Школа нам даје новог другара,
и љубав да нам срце греје,
из ње излази река знања,
која непрекидно тече,
док си рекао вече.

Сада, где год да кренеш,
тебе знање прати;
школа је то теби
одлучила дати.

Ива Сјанишић, VI-3

ОШ „Милушин и Драиња Тодоровић”

ДРУГАРИ

Мене зову Иска
и са једном Анђом
веома сам блиска.
Постоји и једна Неда,
она је слађа од меда.

Ту је и једна Мира
која ме стално дира.
Кад удари лопту Мата
тресу се на школи
прозори и врата.

Стефан је мој друг и брат
и он стално гледа на сат.

Кад сам тужна дан цели,
ту је Павле да ме развесели.
Ми смо другари пуни врлина
Зато нас воли учитељица
Марина.

Исидора Николић, II

ОШ „Јулијана Ђајић”, Сјараи

ДРУГ

Кад је лоше,
кад је добро,
увек је ту.

Кад плачеш,
смејеш се,
твој друг је ту.

Мисли на тебе,
то добро знаш,
али некада знаш
да га наљутиш баш.

И ноћу и дању,
ма ту је увек,
само другарска љубав
за све је лек.

Јана Костијадиновић, VI

ОШ „Јован Пойовић”

ДЕВЕТА ПЕСНИЧКА КОЛОНИЈА У ДОЉЕВЦУ

Нас троје, Анђелина Николић, Јелена Радојковић и Милан Томић, млади песници из „Шпанца”, прикључили смо се крајем септембра и отпочели дружење у Деветој дечјој песничкој колонији у Дољевцу.

Дочекао нас је директор Јавне библиотеке у Дољевцу, Боги Митић. По повратку из Скупштине општине Дољевац, имали смо радионице са песницима за децу: Мињом Илијевом, Дарком Главашем и Биљаном Станојевић. Искористили смо прилику да узмемо интервју за вести ОШ „Драгиша Луковић Шпанац”, што је одушевило све учеснике колоније.

Сарађивали смо са песницима Властом Ценићем, Радунком Богдановић и Славком Бојновић. Ови песници поезију пишу на родном дијалекту, што нам је звучало веома интересантно. Прилично смо се смејали током радионице о призренско – тимочком дијалекту, јер ми тако не говоримо и схватили смо да би нам граматика била много лакша да се Вук родио у Дољевцу, а не у Тршићу.

Са уредницима интернет часописа „Табла” Драганом Јовановићем и Славком Војновићем причали смо о електронској форми часописа. У „Табли” ће бити објављене и неке наше песме.

Неколико младих песника из колоније гостовало је на нишкој телевизији Белама. Ту част имао је наш Милан Томић, који је рецитовао једну своју песму.

Јелена Стакић, V
ОШ „Свети Сава”

Посетили смо Аква парк у Дољевцу, тзв. „Шупљи камен” и цркву Светог Јована Крститеља.

Песничка колонија у Дољевцу била је интересантнија него што смо очекивали. Доживели смо незаборавне тренутке, а овај текст за Дечје искре пишемо претпоследњег дана боравка у Дољевцу да би стигао за штампу и да бисмо пренели другима своје утиске. Надамо се да ћемо учествовати и идуће године.

Бази рејорџери:
Анђелина Николић, VII-1
Јелена Радојковић, V-1
Милан Томић, V-1
ОШ „Драгиша Луковић Шпанац”

За оне које волимо

ДОЛАЗАК

Сећам се... Као да је јуче било када сам обрадовао своје родитеље. То је било оног дана када сам први пут угледао светлост: мој настанак и почетак.

Био сам сасвим мали, иако још у мамином стомаку, мозак ми се толико развио да сам био свестан свега. Мајчин стомак је био велики, али ми је после неких девет месеци раста досадило унутра. Хтео сам мало изаћи на светлост, јер ми је мрак досадио. И тако, једне давне вечери, уз мајчину помоћ одлучим, чисто мало ради себе, да изађем ван. Ни слутио нисам да ћу тако обрадовати своје родитеље. Њихова радост била је преголема. Од тренутка када сам дошао на свет и видео њихове осмехе на лицима, схватио сам да је мој највећи задатак, да им што чешће осмехе на лицима будим.

Мој долазак пробудио је љубав а донео радост мојим родитељима. И тако, читавог живота ћу се трудити да их што чешће обрадујем, да буду поносни родитељи, јер су свакако то и заслужили.

Михајло Стефановић, VI-1

ОШ „Милушин и Драгиња Тогоровић”

БАКИНО БУЂЕЊЕ

У рано јутро, кад сунце огране,
уснулу ме буди моја мила бака,
а мама ме спрема, весела и чила,
до школе ме прати њена реч
свака.

Бодри ме и храбри,
у свему што радим и чиме се
бавим,

и то нећу моћи,
никад да заборавим.
Зато се трудим,
вредно радим и марљиво учим,
породици мојој,
да се ја одужим.
Слободна и срћна,
ко на грани птица,
јер је мени подршка,
моја породица.

Милица Рековић, VII-4
ОШ „Вук Стефановић Караџић”

НАША УЧИТЕЉИЦА ЗВЕЗДАНА

Питате ме ко је учитељица наша?
О њој би могло да се прича свашта.

Њени ђаци најбољи су у свему,
У сваком домаћем одговарају на
тему.

У свом послу професионалац је
прави,
Труди се да од нас борце кроз живот
направи.

Учитељицу Звездану воле сви,
Због тога су поносни ђаци трећег
три.

Тијана Јовановић, IV-3
ОШ „Јован Појовић” у Шумарицама

МАЛА СРЕЋНА ПОРОДИЦА

Живим са мамом и татом у једној малој срећној породици. Немам ни брата ни сестру, али ипак нисам усамљена, јер се моји родитељи труде да ми живот учине занимљивим и узбудљивим.

Мој тата воли спорт и ту своју љубав пренео је на маму и мене. Сви заједно идемо на утакмице и навијамо за наше спортисте. Заједно се радујемо када победе и тугујемо када изгубе. Најсрећнија сам када идемо да гледамо мечеве наше репрезентације, сво троје у бојама наше земље.

Моја мама обожава путовања и сваке године смисли где ћемо путовати. Летос сам први пут ишла на пут без тате и пуно ми је недостајао. Путовали смо на Златибор и тата није ишао са нама, јер је морао да ради.

У мојој породици нема свађа. Све проблеме покушавамо да решимо разговором. Моја породица ме подржава у свему што радим, а када имам неки проблем искрена сам и увек им кажем шта ме мучи. И мама и тата се труде да ми помогну у свему и у својој породици се осећам лепо и сигурно.

У мојој породици никада није досадно, јер увек смислимо нешто да лепо проведемо наше заједничке тренутке. Волим када смо сво троје заједно без обзира куда идемо и где се налазимо. Моја породица је нешто највредније што имам и волим је највише на свету.

*Милица Раговановић, VII-4
ОШ „Вук Стефановић Караџић”*

ДЕТЕ

Свако може бити дете,
као што птице могу да лете.

Имамо маму, имамо тату
а највише волимо свога бату.

Када нас страшно зуб заболи,
мама се за нас Богу моли.

Свако воли нешто да каже,
па чак и кремом да се маже.

Мама нам има доста брига,
али је за децу прва лига.

*Ива Радуловић, VI
ОШ „Јован Пойовић”*

СРЕЋА МОЈЕ МАМЕ

Неко ко за мене брине,
неко ко без мене нема сна,
неко ко се крај мене буди,
то је моја мама.

Њен топао загрљај,
и њен мио глас,
мене чине срећном,
и то сваки час.

Моја мама често каже,
да свако дете треба да зна
да када смо ми срећни
и маме су најсрећније тад!

*Ема Томић, III
ОШ „Милутићин и Драгиња Тодоровић”,
Илићево*

ВУКОВО ШКОЛОВАЊЕ

Најдуговечнији фестивал културе у Србији, 85. Вуков сабор, одржан је почетком септембра у Тршићу, Лозници и манастиру Троноша. То је повод да се подсетимо почетака описмењавања Вука Карацића, који је својом вољом, истрајношћу и разумевањем значаја писмености и књиге за културно уздизање једног народа кроз неколико деценија постао највећи реформатор српског језика.

Вукови родитељи, Стеван и Јегда, имали су пре Вука петоро деце, која нису дуго поживела. Народ је веровао да су за њихову смрт криве „вештице”, па су шестом детету родитељи дали име Вук, јер „вештица не сме на вука”. Због тешког живота, сиромаштва и одсуства лекова, старије сестре и браћу Вукову однела је болест, највероватније, туберкулоза. Но, и Вук је био болешљив, болест му је ногу „згрчила” али је, на радост Срба и свих других Словена, доживео дубоку старост.

Вук је био радознано дете. Један његов рођак, трговац Јевто Савић-Чотрић, га је научио првим словима, а касније му је набавио и руски буквар, који је носио са собом док је чувао козе. Ако нешто не би разумео, Вук би пресретао каквог попа или трговца да их пита, али је често остајао ускраћен за одговор.

Крајем 1795. године неки Тршћанин отворио је школу у Лозници, па је отац послао Вука к њему. Ту је поновио „бекавицу” (срицање речи по буквару), а потом прешао на „часловац” (врста чи-

танке), што је био други степен школовања. Пре Псалтира (зборник молитви) трећег, тј. завршног степена, у Лозницу је стигла куга, школа се затворила, те се Вук вратио кући.

После неколико месеци отац га је послао у манастир Троношу да „дovрши” школовање. Међутим, манастирски ђаци били су слуге. Лети су обављали послове у кући и у пољу, док су учење остављали за зиму. То је био разлог Вуковог повратка кући. Но, он ни код куће није „затурао” књигу. Читао је житија, „месецослове” (календаре) и богословске књиге. Тако је за сваки тадашњи европски новац знао чија је валута, када је који празник а умео је да прочита и употреби свако писмо тада коришћено.

У првим данима устанка Вук је био писар код Ђорђа Ђурчије, а када је склопљен мир у Јадру и Рађевини, прешао је у Карловце, где је провео две године учећи поред осталог и латинску, словенску и немачку граматiku. Пошто са 19 година није примљен у гимназију, Вук се вратио у Србију. Најпре је био писар код Јакова Ненадовића, потом и у Правитељствујушчем совјету. Вук 1808. г. постаје полазник Велике школе, након чијег затварања одлази у Аустрију да потражи лек за своју болест. После опоравка враћа се у Србију и ради различите послове до пропасти устанка.

Након новог преласка у Аустрију, Вук одлази у Беч, одакле почиње његова велика мисија за реформу језика и афирмацију српске културе у Европи.

(По Тодору Радивојевићу у књизи *Насеља у Лепеници*)

ДОБРАЧА: Село Добрача простире се с обеју страна Добрачког потока који утиче с лева у Рамаћку реку. Налази се на левој страни друма који из Крагујевца, преко села Кутлова, води у Тополу. Оба сеоска краја (Горњи или Сјеничани и Доњи или Добрача, простиру се с обеју страна поменутог потока.

И у овом селу крајеви су састављени од кућних група или махала, које су међусобно удаљене по два до три минута хода. У Горњем крају такве су махале: Кнежевићка, Карашка и Милорадовићка; у Доњем: Маркељићка, Радивојевићка, Радичевићка, Јованчевићка, Новаковићка, Вуксановићка, Живковићка и Петровићка. Добрача је 1903. године имала 15 родова са 122 дома и 862 становника. Седам година касније број кућа је увећан на 148, а број душа на 979. Већ 1921. у Добрачи је живело мање становника – 855. (По попису из 2011. овде у 157 домаћинстава живи 425 становника).

Насеље је, према историјским изворима, основано 1707. године, а основала су га три рода: Маркељићи, Јованчевићи и Радичевићи. Село је добило име по ариљском селу Добрачи, одакле је досељен први род – Маркељићи. Наиме, Маркељићи су кренули из Дробњака у Црној Гори још у првој сеоби и настанили се најпре у ариљској Бјелуши, а затим у Добрачи, одакле су овамо дошли. Горњи крај је старији од Доњег, јер су Сјеничани прешли овамо око 1809. године.

БОТУЊЕ: Простире се на десној страни Лепенице и са десне стране пута који од Крагујевца води ка Баточини. Село има пет крајева, од којих су Шарски крај и Орнице на десној, Церјак и Селиште на левој, а Поток на обема странама Ботуњског потока.

Церјак је назван по имену места на коме је основан, а где је некад био пристранак под густом церовом шумом. Поток се зове тако зато што су му куће с обеју страна главног сеоског потока, Селиште по месту где је постало. Шарски крај носи име рода Шарчевића, који у њему има највише кућа, а Орнице су подигнуте у крчевини, на простору где се налазе оранице. Број становника је растао, па опадао, од 1058 душа 1903. године, преко 1241 седам година касније до 1046 године 1921. (Према последњем попису Ботуње има 669 житеља)

Селјани не умеју да протумаче постанак имена свога села, а Тодор Радивојевић је дошао до закључка да су име донели његови оснивачи. Старац Милан Шарчевић му је причао да су међу оснивачима Шашковићи, који су досељени из Жупе под Копаоником, где постоји село Ботуња, те да су то име пренели у ново насеље. Иначе, велику старост овог имена сведочи његово спомињање у Светостефанској хрисовуљи из прве четвртине 14. века.

ЈЕЗИК СЕЛА МОГА

ТЕКМЕ – дрвено корито од дасака за мешање малтера

МЛИВО – пшеница, кукуруз или друга житарица намењена за млевење

ТАЛА – кукурузовина или шаша

ТУПИТИ – пасти на памет, сетити се одједном, изненада

ТУМБАС – простор испод коша, који се користи за боравак кокоши, пилића, прасаци

ПУТ У ХИЛАНДАР

Госпојинске свечаности се већ девет година обележавају низом културно-уметничких манифестација, које трају од 28. августа до 21. септембра. Саставни део Госпојинских свечаности су јавни часови духовности, који се у овом периоду одржавају у оним основним и средњим школама, које су се за то пријавиле. Упоредо са часовима духовности, траје ликовно-литерарни конкурс, који сваке године у мају расписују Епархија шумадијска, Саборна црква у Крагујевцу и Школска управа Крагујевац.

Ученици, чије радове је жири оценио као најбоље, имају прилику да учествују у поклоничком путовању на Свету Гору, светињама око ње и у Солун, које се реализује наредне године. До сада је организовано шест таквих путовања, а 180 ученика основних и средњих школа из Епархије шумадијске учествовало је у овом наградном путовању, које се организује почетком септембра.

Оно што увек улепша Госпојинске свечаности јесте управо наградно путовање у Грчку и манастир Хиландар. Путовање је организовано од 7. до 11. септембра.

Пут ка Хиландару и предворју Свете Горе увек започиње након одслуженог молебана за путнике у Саборној цркви. Сви присутни су добили благослов пред пут од Преосвећеног владике Јована, чијом се пастирском бригом, трудом и залагањем остварило ово путовање. Путници су стигли у Јерисос у суботу, у раним јутарњим часовима. Након одмора и доручка, мушки део групе се укрцао на брод, који их је одвео до манастира Хиландар. Женски део групе је имао прилику да учествује у организованом крстарењу око Свете Горе, током којег

је имао прилике да види многе манастире Свете Горе и да се упозна са њиховом историјом, пошто женама није дозвољен приступ Светој Гори. Након крстарења, женски део групе посетио је метох Хиландара, Каково, а потом се упутио ка Аспровалти и манастиру Свете Лидије. Ту су им се по повратку са Хиландара придружили чланови мушке групе, који су се, такође, упознали са овим манастиром. Следећег дана ученици су посетили Солун и његове знаменитости. Прво су отишли на Српско војничко гробље на Зејтинлику, где су се упознали са славном, али трагичном судбином српске војске током Великог рата и где су одали почаст славним прецима. Након Зејтинника, група се упутила ка велелепној базилици Светог Димитрија, у којој се чувају мошти овог светитеља, а потом је организована шетња и панорамско разгледање осталих знаменитости Солуна. Пре поласка за Крагујевац, сви су имали прилику да обиђу Белу кулу, чијих шест нивоа имају изложбу из различитих епоха историје града, а са њеног врха да уживају у прелепом погледу на град и море. Вођа пута овог путовања био је

свештеник Дејан Марковић.

Ово је седма година за редом како школе на територији Епархије шумадијске учествују у овом програмском пројекту. Тема овогодишњег конкурса је била, „Пресвета Богородице спаси нас“. На конкурс је пристигло 700 ликовних и литерарних радова. Жири у саставу: протојереј Срећко Зечевић, проф. др Часлав Николић, професор Универзитета у Крагујевцу, Екатарина Кудрјацева Милетић, фрескописац, Анђелка Армуш, наставница Ликовне културе и Владимир Петровић, вероучитељ, одлучио је да награди шест литерарних и 28 ликовних радова. Тако ће септембра следеће године у Грч-

ку путовати 34 аутора ових радова.

Уочи великог празника Рођења Пресвете Богородице / Мала Госпојина, Саборна црква и порта били су испуњени ученицима и великим бројем народа због бденија. Након богослужења у свечаној сали Епархије шумадијске, приређен је програм ученика поводом завршетка Деветих Госпојинских свечаности и проглашења ученика, чији радови су награђени ове године. Домаћин бројним ученицима, њиховим директорима, наставницима и вероучитељима, као и представницима Школске управе, свештенству и великом броју присутних, био је Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Господин Јован. Програм ученика се састојао од делова рецитација, драмског програма и песама које су ученици током часова духовности изнели у својим школама. По обичају, пре програма, сви присутни имали су прилику да виде репортажу о овогодишњем путовања, коју је припремио новинар, сарадник Радија Златоусти, Дејан Ђусић. Након програма Његово Преосвештенство уручио је свим награђеним ученицима пригодну грамату. Девете Госпојинске свечаности завршене су молитвом „Достојно јест“, коју су произнели чланови хора Саборног храма заједно са присутнима.

*Миодраг Крстић,
Вероучитељ*

БОГОРОДИЦА

У креветац мој,
Кад беба сам био,
Неко је једну иконицу скрио,
Да ме чува.

Од чега?
Како?
Одговор добих,
Врло лако.

Слушај ме сине,
То није бајка,
Та добра жена,
Била је мајка,
Једног дечака,
И доброг ђака.

Христос беше Његово име,
И Бог га узнесе у висине,
А она, задовољна и чиста,
Заједно са њима,
Са неба блиста,
Као у цркви икона Христа.

*Косиа Филиповић, IV-1
ОШ „Радоје Домановић“*

БОРКО И КИШОБРАН ЗА ДВОЈЕ

Еј, ти! Слушај овамо! Ја знам шта се десило Борку!

Ко је Борко питаш се? Или ипак не...?

Свакако ћу ти рећи.

Борко је био мој пријатељ. Био је. Знаш, он је увек био ту. За мене и поред мене. И увек ми је причао да останем смирена без обзира на ситуацију. Пошто је уз мене цео мој живот, од рођења, одрасла сам уз његове савете и постала то што јесам. А не знам шта сам. Човек ваљда.

Е, а Борко... Борко је био чудан помало, али диван друг. Често је прaviо мелодије својим гласом или измишљао нове речи. Имао је чудну навiku да бојицама шара себи колена. Много је волео да прича. Млео је као воденица. Често је причао неке небулосе али умео је да се уозбиљи када је то било потребно.

Да пређемо на ствар. Дакле, било је релативно топло јесење вече. Борко и ја враћали смо се кући из школе. Била сам устрељена погледима људи. Нисам им се свиђала ваљда, али то није био проблем јер се нису ни они мени свиђали. Чула сам да неко дозива моје име.

Зар има људи који знају како се зовем?

Окрнула сам се. То је био неки дечак мојих година. Само сам продужила и наставила разговор с Борком. Опет чујем моје име. Овог пута сам стала да видим шта хоће. Дотрчао је задихан.

– Тешко те је ухватити... Ух...

– Да, ваљда. - рекла сам

– Ја сам Зоран... узгред, зови ме Зоки.

И ја сам се представила и руковали смо се. Ово ме баш изненадило. Нисам ни питана да ли желим да знам како се он зове. Баш ме брига!

– Идеш у оном правцу? - питао је Зоран с осмехом на лицу.

– Аха.

– Да ли могу да идем са тобом? - упитао је опет.

– 'Ајде.

„Са тобом? А шта је овде Борко? Нико и ништа?“, помислила сам. Не. Рекла сам Борку да крене са нама и да ћемо причати код куће. И тако смо ишли путем с концентрацијом на нули, јер ипак седам часова у школи није мало. Иако смо Борко и ја били уморни, смејали смо се са Зораном. Био је урнебесан! Смишљао је форе на лицу места.

Када смо дошли до једне раскрснице где је требало да свако иде својим путем, Зоран и ја смо се поздравили и први пут у животу добила сам загрљај од некога ко није био моја мама. Осетила сам нешто у стомаку. Мислим да то људи зову бубашвабе.

Борко је свратио код мене после школе и пошто је био петак, остао је дуже. После много хиперактивних туча јастуцима, досадило нам је. И тако смо седели и ћутали. Прекинуо је ту бучну тишину и рекао:

– Требало би да пођем кући.

Тада је моја мама ушла у собу и питала ме да ли сам гладна. Попри-

чале смо пар речи, па је изашла. Није поздравила Борка. Никад га нису поздравила. Зато је увек улазио и излазио кроз прозор. Имали смо осећај да моји родитељи баш и нису волели што се дружим с њим.

Хтела сам те вечери да га испратим мало даље од мог прозора, тамо до краја улице, отприлике. Међутим, схватили смо да је киша почела да пљушти. Одакле? То ни сами нисмо знали, јер је целог дана било лепо време.

Имала сам посебан кишобран који је био у подруму. Бар сам тако мислила. Био је то кишобран за двоје. Тај кишобран је, иначе, био изузетно велик, али и изузетно стар. Испод њега стане двоје људи, али хиљаду емоција. Борко и ја смо се најчешће смејали заједно, а тај кишобран нас је штитио од суза које би небо исплакало. Он није волео тугу. Нисам ни ја.

Сишли смо у подрум да нађемо наш кишобран. Ту је било свега и свачега. Било је доста зимнице, а поготово ајвара. Тражили смо и тражили, али није га било. Преостала је само једна кутија у ћошку, али била је исувише мала да би један тако велики кишобран могао да стане у њу. Ипак смо погледали. Имали смо шта и да видимо. Видели смо нешто необично. У тој кутији је, веровали или не, била рупа. Тако је. Рупа.

Пружила сам руку, мислећи да је нека оптичка варка, али није била. Стварно је била рупа, али не тако дубока. Борко је нашао лампу и осветлио - кад оно... кад оно папир. Пошто је Борко био виши од мене и имао је дуже руке, пустила сам га да он дохвати папир. На њему је писало нешто.

Писало је:

ТРАЖИТЕ ПОСЕБАН КИШОБРАН. КИШОБРАН ЗА ДВОЈЕ. ПОГЛЕДАЈТЕ ИСПОД СЕБЕ.

Дакле, погледали смо испод себе. Чудно како то нисмо приметили раније, али ту су била врата. Врата у поду, човече! Подрум испод подрума. Лудило!

Отворили смо врата, сишли низ мердевине. Били смо збуњени. Чак је и та соба била збуњујућа. Имала је беле зидове и шарени плафон. Човече, ово је моја кућа, а ја за ово нисам ни знала!

– Да ли си ти знала за ОВО?! - питао ме зачуђени Борко.

- Нисам имала појма!

– Гледао сам нешто слично у једном филму о неком научнику. Замисли, имали су подрум испод подрума, а испод тог подрума су били кавези... Можеш ли да замислиш? Када су то пронашли кренули су у...

Управо тако. Није престајао да прича. Е, а баш толико колико је он причао, мени Зоран није избијао из главе.

– Па, дали ти мене слушаш уопште?

Рекао је тражећи кишобран и у овој соби која је имала некакву врсту тунела. Ушли смо у тај тунел.

– Аха. Слушам, слушам- одговорила сам.

Нисам ништа чула. Ништа. Ишли смо тако баш дуго. Тај тунел је као није имао крај. А онда смо се истовремено закуцали у нешто. Знаш шта је то било? Зид. Тако је, зид. Толико смо ходали без разлога.

Одједном се огласи Борко:

– Онај Зоран... Шта мисли ко је он...

– Мени је баш сладак. - узвратила сам.

– Мени баш и није. - рекао је љубоморно.

– То је твоје мишљење.

И ту смо ућутали. Тако у тишини вратили смо се у ону собу. Гледала сам у слику на плафону, а Борко је збуњено гледао у мене. И наравно, опет је проговорио.

– Знаш, читао сам у једној књизи о неким истраживачима. Били су у сличној ситуацији као ја и ти сада и погледали су слику из сваког угла себе... - причао је застајући из ћошка у ћошак.

– ... И открили... О, МОЈ БОЖЕ! Види ово!

Стала сам на исто место где и он. И опет сам имала шта да видим. На плафону је заправо била чудно нацртана вила. Вила је била окренута на леву страну, па смо погледали на леву страну. На тој левој страни посред онако белог зида стајала је кључаоница, коју ми испрва нисмо видели.

Е сада нам је требао кључ. ТИНГГ! Нешто је пало иза мене. Као што претпостављаш вероватно, то је био кључ. Али стварно је био кључ. Откључали смо... Откључали смо зид, а иза зида био је... мој подрум.

– Да ли ја ово сањам? Зар сам луд? Молим те, реци ми да нисам. Ако сам луд, онда морам код психијатра. Чекај, па шта ја лупам....

После ових речи Борко се смејао као луд на брашно. Ја сам имала обичај да се смејем тако са њим, али овај пут сам се само осмехнула. Ућутао је коначно, па смо сели да предахнемо. Били смо изузетно уморни. Борко је, наравно, убио ту тишину.

– Дакле, сада си заљубљена?

– Ја? Нисам!

– Мени изгледа да јеси.

– А по чему изгледа?

– Одсутна си, не смејеш ми се... То је то.

– Не верујем.

Устала сам и пружила му руку да устане.

– ‘Ајде да нађемо тај кишобран, па да те испратим. Сигурно је касно и моји родитељи неће бити баш најсрећнији због тога.

Устао је и он и почео да тражи, а мени су мисли и даље биле пуне једног Зорана. Нисам разумела ништа. А тек бубашвабе... Ех.

Тражили смо пола сата, а Борко је само једном кинуо. Није ни речи проговорио. Случајно сам бацила поглед испод ормара кад оно... кишобран. Кишобран за двоје.

– Боркооо! Ево гаа!

– Хух коначно! ‘Ајде, идемо.

Док ми се обраћао, није ме погледао уопште. То је било чудно, мирно и тихо за њега.

Изашли смо напоље, отворила сам кишобран. Чекала сам га, али он није дошао. Никада више није дошао. Прошло је превише времена, а он и даље није дошао.

Његово место испод кишобрана заузео је неко други. За то време док га није било, схватила сам да сам одрасла.

Хеј, али слушај овамо! Ја знам шта се десило Борку!

Знаш шта?

Борко никада није ни постојао.

*Ивона Весић, VIII-2
ОШ „Вук Стефановић Караџић”*

РАДОСТ ЧИТАЊА

Од 21. до 28. октобра одржава се једна од најстаријих и најважнијих књижевних манифестација у региону – 63. Међународни београдски сајам књига под слоганом РАДОСТ ЧИТАЊА . Од 2005. године се на Сајму организује Школски дан када издавачи и учесници представљају своје програме намењене ђацима и професорима, али, ако нисте у прилици да посетите 63. Сајам књига, у нашем граду постоји место на коме можете током године да бирате књиге које бисте желели да читате. Ако нисте сигурни шта одабрати међу 30.000 књига, колико нуди фонд Дечјег одељења Народне библиотеке „Вук Караџић”, библиотекари вам за месец октобар препоручују следеће наслове:

ЕДИЦИЈА ВЕКОВИ СРПСКЕ ПИСМЕНОСТИ

Слободан Стјанишић

Ова едиција кроз осам романсираних биографија приповеда десетовековну причу о развоју и усавршавању српског писма, а овом приликом издојили смо за вас:

КЛИМЕНТ И НАУМ

Кроз вајру до ћирилице

Браћа Климент и Наум доследно настављају пут Ђирила и Методија. Противници њиховог учења свете им се на све могуће начине. Најсуровији је спаљивање њихових библиотека. Храбри Климент спасава књиге и пролазећи кроз многе тешкоће и замке, тражи за себе и брата неки бољи свет.

ВУК КАРАЏИЋ

С књигом и ѿром међу хајдуцима

После великог успеха „Пјесмарице”, збирке наших народних песама издате у Бечу, Вук креће по Србији прикупљајући нове. Тамо сусреће једног од врхунских зналаца народних остварења, Тешана Подруговића, иначе вођу хајдучке дружине. У Србији све ври пред нови устанак против Турака, а Вук, излажући се опасности, прикупља песме за нову књигу.

У едицији су описани и Ђирило и Методије, Растко Немањић, Константин Филозоф, Захарије Орфелин, Доситеј Обрадовић, као и Мирослављево јеванђеље.

ХАЈДУК У БЕОГРАДУ

Градмир Стојковић

Глигорије Пецикоза Хајдук долази из села у Београд и полази у осми разред. Труди се да буде прихваћен и као изванредан кошаркаш, и као добар друг, и као одличан ђак, и као одговоран син. Растрзан између нових искустава и осећања, Хајдук ће се носити са разним препрекама и открити да постоји сила која све може да промени и узбурка: љубав...

Награђиван и обожаван, овај култни роман о одрастању, уклапању и недоумицама младих након више од тридесет година носи у себи универзалне поруке о пријатељству и заједништву. Важан као прекретница у домаћој књижевности за децу и младе, *Хајдук у Београду* и данас нас подсећа на незаменљивост искрености и поштења.

ДОКТОР ПРОКТОРОВА ВРЕМЕРПОВНА КАДА

Ју Несбе

Доктор Прокторов подрум препун је генијалних изума. Луцкасти проналазач се помоћу времерповне каде вратио у доба своје младости и покушао да врати давно изгубљену љубав, Жилијет Маргарен. Међутим, прошлост није лако променити и, кад упадне у невоље, Доктор Проктор шаље шифровану поруку Лиси и Булету, да се сместа бућну у времерповну купку и похрле му у помоћ. Лиса и Буле ће путовати уздуж и попреко по француској историји, упознати Јованку Орлеанку, помоћи да се направи чувена Ајфелова кула, смрсити конце Наполеону, претворити опсаду Бастиље у концерт, а из свих невоља извлачиће се уз помоћ кефала и најгенијалнијег изума свих времена – прдипраха. Троје необичних пријатеља још једном ће доказати колико су силеције, лопови и рачунције глупи, немоћни и смешни. Право богатство лежи у знању, машти и радости истраживања, а снага која извире из љубави, пријатељства и пожртвованости, јача је од свих армија, крда нилских коња Буле, Лиса и Доктор Проктор тако на делу потврђују оно што, иначе, воле да кажу: „Када пријатељи обећају да никада неће престати да помажу једни другима, онда је један плус један плус један много више од три”.

НАСЛОВ ОВЕ КЊИГЕ ЈЕ ТАЈНА

Псеудонимус Бош

Узбудљива авантура једанаестогодишње Кас (иначе стручњака за преживљавање) и њеног другара (будућег комичара, само што то нико још да схвати) Макс Ернеста који покушавају да спрече велику катастрофу. Људи из мрачног друштва Паноћно Сунце воде свет у пропаст, отимају њиховог школског другара и врше ритуале од којих ти се диже коса на глави. Писац ти дозвољава да читаш ову књигу (мада

те лепо упозорава да би било боље да то не чиниш), прича ти о догађајима о којима не би смео; одаје ти ствари које би било боље да заборавиш чим их прочиташ; не користи права имена, већ се служи псеудонимима; чак ни своје име није одао; а и сам наслов ове књиге је... Тајна.

ПЕТ ПРИЈАТЕЉА НА ОСТРВУ СА БЛАГОМ

Едит Блајтон

Подсећамо вас и на наслове из прошлог века који су и данас актуелни, које деца и данас радо читају са великим интересовањем. За овај број издвојили смо серијал британске ауторке Едит Блајтон *Пет пријатеља*. Све је започело од првог романа *Пет пријатеља на острву са благом* давне 1942. године да би се касније авантуре наставиле на још двадесет романа. Радња романа се увек одвија у време школског распуста, па ако нисте током овог лета искористили прилику да прочитате једну књигу Едит Блајтон предлажемо да у октобру посетите вашу библиотеку и започетне авантуру са „Пет пријатеља“.

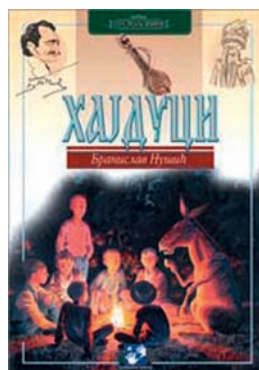

ЗЕЛЕНБАБИНИ ДАРОВИ

Ивана Нешић

Вођен жељом да спасе свет, али не сасвим лишен себичних мотива, дечак по имену Мика пролази кроз чудесне светове и необична искушења. Сваки из свог разлога, Мика и маљутак Завиша затичу се у служби код Зеленбабе, старице велике моћи и тајанственог порекла. Хоће ли дечак и маљутак успети да се изборе с моћним митским бићима и да докажу да заслужују тајанствене Зеленбабине дарове?

Ивана Нешић је за ову књигу добила награду „Невен“ 2013. године.

ХАЈДУЦИ

Бранислав Нушић

(издање Креативног центра у едицији Пустоловине)

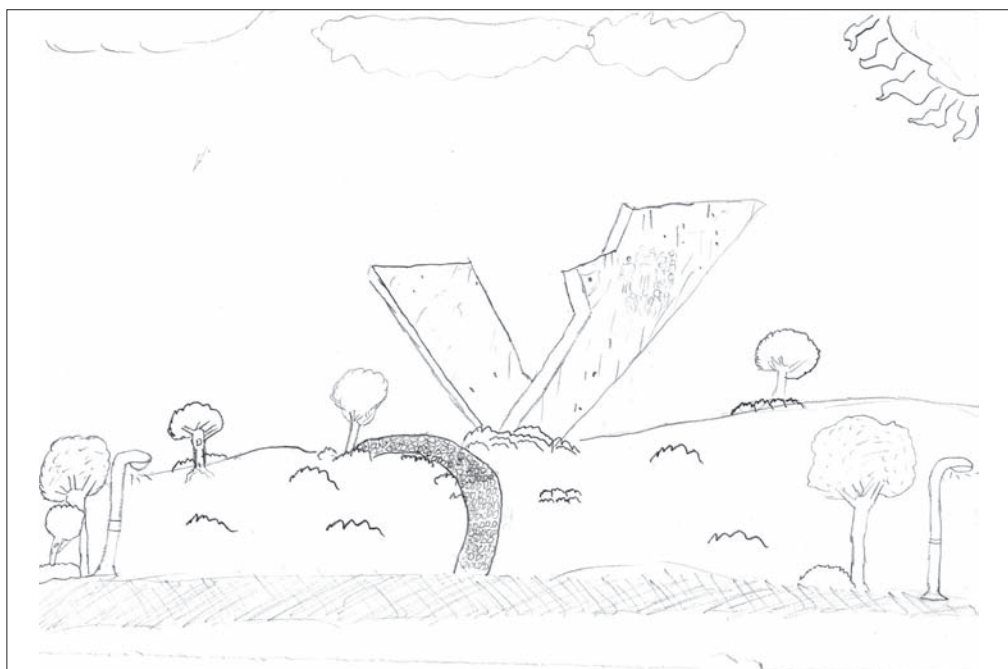
Веселе авантуре малих Нушићевих „одметника“ биле су и остале омиљено дечје штиво многих генерација. Ова књига је нешто више: поред основног текста она садржи бројне фотографије и цртеже везане за време и простор у којима се прича одвија, па је пустоловина читања богатија. На крају књиге наћи ћете и *Пустоловни годашњак* о Нушићу и његовом животу.

Урош Вучеџић, VII-1
ОШ „Мирко Јовановић”

Јелена Обровић, V-3
ОШ „Свети Сава”

Оињен Прокић, VII-3
ОШ „Свети Сава”

Велики одмор

Загонетке

Народне загонетке су традиционалне говорномисаоне поруке. Састоје се из метафоричној, или нејасној, двосмисленој, нејасној и често збуњујућег мишљања, које има још један ујврђени облик, на које још један само један одговор.

Покушајте да дајте одговор на ове, које објављујемо.

Ако сте чули или прочитали неку занимљиву загонетку поделите је са нама и вашим друћарима.

Гором језди незнани делија,
не краси га сабља димискија,
што би њему за одбрану била,
већ оружје од хиљаду шила.

(јеж)

Маказе имам – кројач нисам;
у води живим – риба нисам;
оклоп имам – војник нисам.

(рак)

Уста нема – воду сише,
написано зна да брише.

(сунђер)

Од малог сам прста тања,
сваког дана све сам мања.

(оловка)

Брзалице

Народне брзалице се заснивају на звуковној или јојмовној итри јласова и слојева, чији је распоред шежак за изјовор. Карактеришу их речи које су сличне и у којима се најчешће налази мноћо сујласника, што ошежава њихов брз и јачан изјовор. Оне су шест за свакој ко жели у јлумце.

Организујте такмичење са друћарима у шоме ко може неку од ових брзалица шри јуша да изјовор без грешке.

Попадија попа Петра Петровића пише писмо попу Петру Петровићу:
„Попе Петре Петровићу, по пети пут поновићу, пошаљи пет папричица по поштару из Пивница.“

Чича чворак чува чету чавки. Чик, чворче, чвркни чавки чвор.

Црна срна, црн трн; не дирај ми, црна срно, црна трна мог.

Питалице

Питалица је сажета форма, део народне књижевности, а чине јер питање и одговор који јемудар, али и често духовити.

Оне су поучног карактера, па их исжљиво прочитајте и обратиће исжњу на поуку.

Питали миша:

- У којем селу најбоље живиш?
- У оном у ком нема мачака.

Питали зечеви свог харамбашу:

- Хоћемо ли бјежати гдје нема људи?

- Ма зашто?
- Зато што нас свак кори да смо страшљивци.

- Бутите, будале, јутрос испред мене поскакаше све жабе у воду.

Питали пса:

- Зашто свакога репом поздрављаш?
- Зато што немам капе.

Питала бундева сунце:

- Грејеш ли још кога или сам мене?

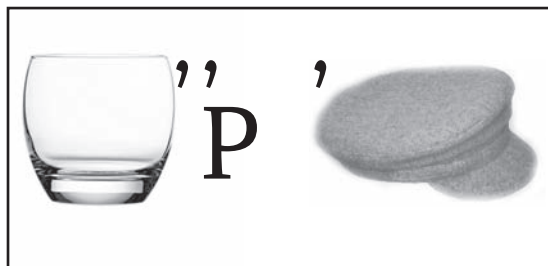
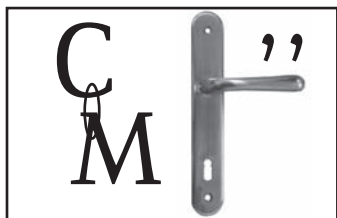
А сунце јој одговара:

- Да ниси бундева, не би тако ни питала.

Ребуси

Ребуси су зајонетке у сликама, знацима и речима необично распоређени, шако да се кроз њихово значење, распоред или асоцијацију добију решења. Ево неких једносставних, пробајте да их решите.

А пробајте да и сами саставите неки ребус па га пошаљите Дејјим искрама.

Занимљивости

Одабрала: Сања Живковић

- Једног дана Моцарту је на улици пришао просјак и затражио помоћ. Када је схватио да није понео новчаник, из џепа је извукао један лист папира, нацртао на њему нотне линије и за неколико минута написао менует и трио. Потом је то дао просјаку и послао га музичком издавачу, који је композицију одмах откупио за позамашну суму новца.
- У старим биоскопима се често налазила „Соба за плакање”. Служила је за родитеље са децом која плачу. У њој су могли да одгледају филм до краја, а да не сметају другима.
- „Љубав” је најкоришћенија реч на свету.
- Најдужи лет авиона направљеног од папира је 69, 14 метара.
- Човек просечно преспава 26 година.

Занимања

Сви ми кажу да размислим и да се
помучим
За које занимање ћу да се одлучим
Који волим посао,
О томе нисам размишљао.

„Пекар, лекар, апотекар, колар,
столар...
Могу бити ја, било шта
И критичар и политичар и педагог и
демагог
Било шта, било шта.”

Али ја глумац желим бити
На дрвеним даскама хоћу глумити
То је мој сан.
И радујем се томе сваки дан.

Милан Томић, V-1
ОШ „Драгиша Луковић Шианац”

Шетња кроз шуму

Шумом иде баба Рушка,
из корпе јој испаде једна
крушка.

Осећам како мирише ружа
и видим једног слатког пужа.

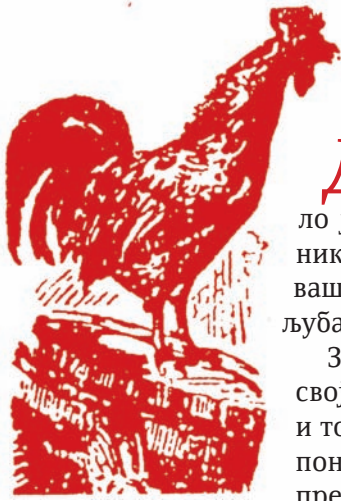
Чујем, протиче бистра река,
шетамо шумом ја и моја сека.

Блиста се шума, блиста се река
и мирише четинарска клека.

Ива Рагуловић, V
ОШ „Јован Појовић”

Укршеница

ПРЕЗИМЕ ПИСЦА СА СЛИКЕ	РОСТАНОВ ЈУНАК	↓	ПРИПОВЕ- ТКА ПИСЦА СА СЛИКЕ	↓	АЛКОХОЛНО ПИЋЕ								
↙	ЛИСТИЋ МЕТАЛА				ДОБИТ (туризам)								
ЛУКА У ЧИЛЕУ													
НЕСРЕЋА													
↘					ВРСТА ПАПАГАЈА								
МУШКИ ПЕ- ВАЧКИ ГЛАС				АМПЕР									
СРЕЋКА				ЈА (латински)									
↘		ВАЗДУХ (грчки)			ВРСТА УГОСТ. ОБЈЕКТА					↓	МУЗИЧКА НОТА	ГРАД У ГРЧКОЈ	СТРАХОВЛА- ДА
		ДЕО ПЛУГА (множина)											
ПРЕДЛОГ ПРЕМА	ПРИПОВЕТА ПИ- СЦА СА СЛИКЕ				ПРИБОР ЗА РАД								
	ШКОЛСКА КЛУПА				ГРАД У АЛБАНИЈИ								
ГОРЕТИ													
ДОМАЋА ЖИВОТИЊА				АЖДАЈЕ			ИРИДИЈУМ						
				НЕОПХОДАН ЗАЧИН			ПРВО СЛОВО						
ВРСТА ЗАЧИНА					УСТАВА								
					ЛАРЕМА, ГРАЈА								
ИМЕ ПИСЦА СА СЛИКЕ							НЕМАЧКИ ПРЕДЛОГ						
							ПРЕВЛАКА НА МАЛАКИ						
ИЛИЈА ОД МИЉА				ИМЕ ЊУТНА					ИТАЛИЈА				
				АЛУМИ- НИЈУМ					СУСЕДНА СЛОВА				
ЈАКОВ ИЊЋАТОВИЋ (иниц)			ЛУКА У ИЗРАЕЛУ			ПЕВАЧ ЧАРСИС							
			ФОСФОР			ТОНА							
АУСТРИЈА		ЗЕМЉИШТЕ ПОД ВОЂЕМ											

ПОЗИВ ШКОЛАМА НА САРАДЊУ

Дечје искре су пре више од пола века закуцале на врата ваше школе. Током минулих година остало је много сјајних трагова ваших некадашњих ученика на њиховим страницама. Неки од њих данас у вашим школама подучавају нове генерације лепоти и љубави, знању и солидарности, поштењу и искренности.

Зато пружите шансу и данашњим генерацијама својих ученика да оставе траг на нашим страницама, и то онај који ће остати као трајно сведочанство о непоновљивим данима детињства, о сновима и надама пред вратима будућности, о радостима слободног

духа и дубоке искренности.

У духу слободе, наравно, сваки ученик може и самостално да шаље своје прилоге. Ипак, редакција предлаже да радови ваших ђака који желе да објављују у *Дечјим искрама* буду организовано прикупљени у школама, одабрани на секцијама, како би прилику добили најталентованији, најприлежнији и како би то била награда за њихов труд и успех.

Часопис, заправо, жели организовано да сарађује са школама и тако успешније буде укључен у васпитно-образовни процес.

У очекивању успешне сарадње, наше странице остају отворене за пробране прилоге ученика ваше школе.

Адресе за слање радова налазе се у импресуму, испод ових редова.

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ISSN 0352-6879

Издавач Установа културе „Кораци“

За издавача Златко Милојевић

Уреднички колеџијум

Миодраг Стојиљковић, главни и одговорни уредник, Ана Антонијевић, заменица главног уредника, Никола Говедарица, ликовни уредник, Дејан Ђусић, кординатор сарадње са школама, пласман и маркетинг, Александар Ђоковић, графичко-ликовна опрема

Редакција

Сања Живковић, Слађана Толић, Никола Ненковић, Тања Панић, Сања Палибрк, Даница Станковић

Савети

Миљан Бјелетић, председник, др Недељко Манојловић, Горан Јоксимовић, Снежана Рајевац, Љиљана Ђуковић, Анђелка Армуш, Биљана Милосављевић, Невена Степановић, Миодраг Стојиљковић

Часопис је месечник и излази девет пута годишње. У време школског распуста не излази. Радове слати поштом или достављати лично на адресу: Дечје искре, Народна библиотека „Вук Караџић“, Др Зорана Ђинђића 10/VI, 34000 Крагујевац, а литерарни прилози се могу слати и електронски на адресу decjeiskre@gmail.com. Рукописи се не враћају.

Цена по примерку 100 динара.

Припрема за штампу „Кораци“

Текући рачун

840-0000001228664-39

Штампа Артпринт Медиа, Нови Сад

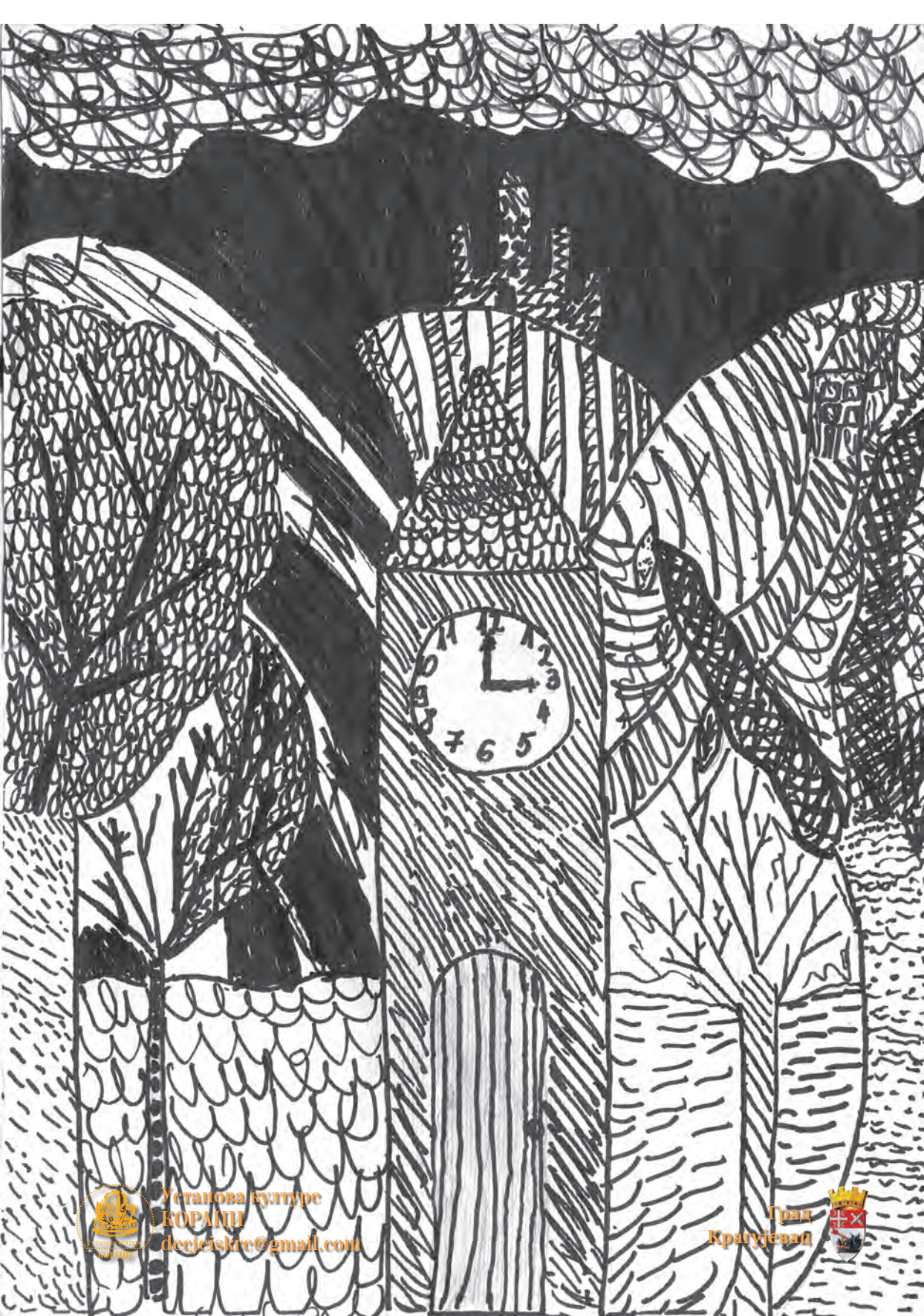

Теодора Јевшић, VI, ОШ „Мирко Јовановић”

Тара Љубоја VI, ОШ „Мирко Јовановић”

Рад на последњој страни: Дуња Јовановић, V, ОШ „Трећи крајујевачки баџалон”

Учланиона културне
КОПАНИК
deciciskre@gmail.com

Гран
Крагујевац

